LUNDS UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

NODA13, Danska: Grundkurs, 30 högskolepoäng

Danish: Level 1, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Prodekanen med ansvar för grundutbildning vid de humanistiska och teologiska fakulteterna 2016-01-11 och senast reviderad 2025-09-08 av Prodekanen med ansvar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Humanistiska och teologiska fakulteterna (U 2025/619). Den reviderade kursplanen träder i kraft 2025-09-09 och gäller från och med vårterminen 2026.

Allmänna uppgifter

Kursen ges som fristående kurs. Den kan normalt ingå i en generell examen på såväl grundnivå som avancerad nivå.

Undervisningsspråk: Danska

Huvudområde	*Fördjupning*
Danska	G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande

Kunskap och förståelse

- kunna redogöra för det danska språkets fonologiska uppbyggnad och grammatiska struktur,
- kunna redogöra för viktiga utvecklingslinjer i det danska språkets historia,
- kunna redogöra för danskans centrala ordförråd,
- kunna redogöra för grundläggande realia om Danmark och det danska samhället,
- kunna beskriva det danska uttalet,
- kunna beskriva och identifiera olika muntliga och skriftliga genrer i danskan,

- kunna redogöra för de vanligaste termerna inom grundläggande fonetik i en dansk kontext,
- kunna identifiera grundläggande skillnader mellan svenskt och danskt uttal och reflektera över uttalsfenomen i sin egen och andras språkinlärning,
- kunna beskriva och analysera dansk grammatik i ett kontrastivt perspektiv,
- kunna identifiera och beskriva olika genrer inom skriftlig dansk kommunikation,
- kunna bedöma olika värderingskriterier för språkgranskning av texter,
- kunna redogöra för huvudlinjerna i det moderna Danmarks samhälleliga och kulturella utveckling, från upplysningstiden och fram till dagens demokratiska välfärdsstat,
- kunna redogöra för centrala historiska och politiska händelser som format den moderna danska staten,
- kunna redogöra för betydande danska folkrörelser och deras samhälleliga betydelse från 1800-talet till vår tid,

Färdighet och förmåga

- kunna läsa och förstå skriven danska,
- kunna förstå enklare talad danska (standardspråk),
- kunna analysera en enkel dansk text med avseende på grammatik, språkhistoria, ordförråd, fonetik samt relationen mellan skrift och uttal,
- kunna relatera viktiga aspekter av det danska språket till det svenska,
- kunna interagera muntligt på danska i olika vardagssituationer och autentiska sammanhang med ett godtagbart uttal,
- kunna uttrycka sig på enkel danska om aktuella samhällsfrågor och korta berättelser,
- kunna skriva förståelig, sammanhängande och korrekt danska,
- kunna skriva och förklara centrala problemställningar i dansk grammatik med adekvat och relevant terminologi på danska,
- kunna identifiera och skriva inom olika genrer på danska,
- kunna kritiskt granska och diskutera egna och andra studenters danska texter i relation till ordförråd, grammatik, genre, stil och komposition,
- kunna diagnostisera svagheter och möjligheter i en dansk text och komma med konstruktiva förslag till förbättringar av texten som tar hänsyn till textens syfte,
- kunna använda auktoriserade danska ordböcker, uttalslexikon och grammatikböcker,
- kunna analysera föreställningar och kulturella uttryck kopplade till Danmarks historia och kulturella kontext,
- kunna identifiera och jämföra utvalda samhällsfrågor i Danmark och Sverige i olika historiska och kulturella sammanhang,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna diskutera och ge perspektiv på hur genus, etnicitet och kulturell mångfald tar sig uttryck i nutida danska, särskilt i de texter som behandlas i kursen,

- kunna identifiera sina behov av ytterligare kunskaper i ämnet,
- kunna förhålla sig konstruktivt och kritiskt till källmaterial och generativ AI,
- kunna reflektera över det danska språkets struktur och användning,
- kunna reflektera över och kritiskt förhålla sig till historiska och samtida tolkningar av nationell identitet,
- kunna problematisera och diskutera aktuella samhällsfrågor i Danmark med utgångspunkt i historiska idéströmningar,
- kunna diskutera hur koloniala strukturer påverkat relationen mellan Danmark, Färöarna och Grönland i ett historiskt och samtida perspektiv,
- kunna värdera centrala likheter och skillnader i hur samhällsfrågor hanteras i Danmark och Sverige utifrån ett historiskt och idékritiskt perspektiv.

Kursens innehåll

På kursen introduceras det danska språkets grammatik (morfologi och syntax), fonetik, fonologi och prosodi, ortografi, ordförråd, stil och idiomatik och historia, vilket sker i jämförelse med svenskan. Danskt språkbruk, danska språknormer och dansk språkvariation analyseras i en historisk social och kulturell kontext. Skönlitteratur ingår som en viktig del av textläsningen. Olika former av muntlig och skriftlig kommunikation behandlas, och de studerande ges möjlighet att själva kommunicera på danska i skrift och tal samt ge andra respons på deras förmåga att kommunicera ett budskap på danska. I kursen studeras också huvudlinjerna i det moderna Danmarks samhälleliga och kulturella utveckling från författningen 1849 till en modern demokrati och välfärdsstat, och den idéhistoriska bakgrunden till dagens offentliga debatt i Danmark skisseras. Dessutom problematiseras konstruktionen av och diskussionen om den danska nationella identiteten.

Kursen består av följande delkurser:

Delkurs 1: Danska, en introduktion, 7,5 högskolepoäng

I delkursen studeras det danska språksystemet, med fokus på uttal, ordklasser, ordböjning, ordförråd och historia. Det sker kontrastivt i jämförelse med svenskan. Skönlitteratur och sakprosa läses och ligger till grund för arbetet med den språkliga dimensionen, inklusive grammatisk analys, undersökning av ordförråd och uttal.

Delkurs 2: Muntlig danska, 7,5 högskolepoäng

I delkursen ingår två delar, dels muntlig färdighetsträning, dvs. övning i att uttrycka sig i tal på danska i olika kommunikationssituationer, dels studier i grundläggande dansk fonetik. Delkursen innehållet praktiska övningar i muntlig framställning, samtalsövningar och hörförståelse, muntliga språkfärdighetsövningar, fonetikövningar samt läsning och diskussion av skönlitterär prosa och sakprosa.

Delkurs 3: Skriftlig danska, 7,5 högskolepoäng

Delkursen behandlar dansk grammatik och grammatiska problemställningar som uppstår i samband med de studerandes egenproducerade texter. Olika nutida danska textgenrer analyseras. Den studerande övas i förmågan att skriva danska texter och att bli bättre på att kunna analysera och värdera egna och andras texter i relation till ordförråd, grammatik, genre, stil och komposition. Vad som karaktäriserar en bra text och hur en sådan skrivs behandlas i teori och praktik. Olika danska genrer presenteras och texter diskuteras utifrån specifika grammatiska, stilistiska och kompositoriska infallsvinklar. Den studerande skriver texter inom en rad olika genrer, exempelvis nyhetsartiklar, essäer, ansökningsbrev och berättelser.

Delkurs 4: Historia, samhälle och kultur i Danmark, 7,5 högskolepoäng

Delkursen behandlar det moderna Danmarks samhälls- och kulturhistoria med särskilt fokus på grundlagen 1849 som en vändpunkt i utvecklingen mot demokrati och välfärdsstat. Perioden före 1849 behandlas i syfte att belysa de idéströmningar och samhällsförhållanden som ledde fram till konstitutionen. Nationalromantiken, parlamentarismens framväxt samt centrala rörelser som bonde-, arbetar- och kvinnorörelsen behandlas. Vidare behandlas relationerna inom den danska riksgemenskapen mellan Danmark, Färöarna och Grönland samt Danmarks koloniala historia, med syftet att skapa en djupare förståelse för hur nationens självbild har formats, hur globala relationer har utvecklats, och hur dessa historiska perspektiv påverkar dagens samhällsdebatt.

Kursens genomförande

Undervisningen sker i form av föreläsningar, övningar och seminarier.

På delkurs 1 ingår tre till fem obligatoriska seminarier och en obligatorisk skriftlig gruppuppgift.

På delkurs 2 ingår fem till sex obligatoriska seminarier.

På delkurs 3 ingår tre till fem obligatoriska seminarier och tre till fyra mindre, obligatoriska skrivuppgifter som diskuteras i responsgrupper.

På delkurs 4 ingår ett obligatoriskt moment i form av antingen ett muntligt framförande i grupp eller en individuell skriftlig uppgift.

Frånvaro från obligatoriska seminarier kompenseras med skriftliga inlämningsuppgifter förutom på delkurs 2, där frånvaro vid ett enstaka obligatoriskt seminarium kompenseras genom att studenten skickar in en ljudfil enligt lärarens instruktioner. Vid frånvaro från mer än ett seminarium under delkurs 2 måste studenten gå om kursen.

Kursens examination

Delkurs 1 examineras genom en hörövning tillsammans med en avslutande salstentamen.

Delkurs 2 examineras genom tre till fyra skriftliga hemuppgifter som utförs under kursens gång samt en avslutande tentamen i två delar: en muntlig tentamen som görs i par och en mindre, skriftlig individuell tentamen.

Delkurs 3 examineras genom en avslutande skriftlig tentamen i två delar: dels ett grammatiktest, dels en skrivuppgift.

Delkurs 4 examineras genom en skriftlig salstentamen.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd
För betyget Godkänd på hela kursen krävs minst betyget godkänd på samtliga delkurser. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs därutöver betyget Väl godkänd på minst 15 av kursens högskolepoäng.

För betyget Godkänd på delkurs 2 krävs betyget Godkänd på samtliga inlämningsuppgifter och den avslutande muntliga och skriftliga tentamen. För betyget Väl godkänd krävs därutöver betyget Väl godkänd på den avslutande skriftliga tentamen.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet

Övrigt

- Kursen ges vid Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet.
- Samtliga delkurser i denna kurs kan även läsas som fristående kurser: NODB11 eller NODB21 (Danska, en introduktion), NODB16 (Muntlig danska), NODB04 (Skriftlig danska) och NODB09 (Historia, samhälle och kultur i Danmark).
- Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med en annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.
- Kursen förutsätter goda kunskaper i svenska.
- För ytterligare information hänvisas till aktuellt anmälnings- och informationsmaterial.
- Delkursernas namn på engelska:

1. An introduction to Danish
2. Spoken Danish,
3. Written Danish,
4. History, society and culture in Denmark.